

Spomienka na Mučenícku smrť sv. Jána Krstiteľa (29. augusta)

Rozjímanie na Mučenícku smrť sv. Jána Krstiteľa. Navrhované témy sú: Jánova mučenícka smrť anticipuje Kristovu smrť; nech svieti len Ježiš; s radosťou obhajovať pravdu.

29.08.2024

UMUČENIE svätého Jána Krstiteľa, ktoré dnes slávime, sa odohralo počas Ježišovho kázania v Galilei. Ján

upozornil Herodesa na jeho skazenosť a neporiadok, ktorý spôsobuje život s Herodiadou, manželkou jeho brata. Hoci ho Ján verejne a opakovane upozorňoval na jeho správanie, kto vie, ako sa vyjadroval; vieme len, že sám Herodes ho považoval za „spravodlivého a svätého muža“ a že ho „rád počúval“ (Mk 6, 20). V každom prípade bol kráľom a rozhodol sa ho uväzniť. O nejaký čas neskôr, pri príležitosti panovníkových narodenín, dcéra Herodiady tancovala pred hosťami. Herodes jej nadšený sľúbil, že jej splní všetko, o čo požiada. Dievča, pod tlakom svojej matky, požiadalo o Krstiteľovu hlavu. Na svoju veľkú ľútosť, pretože to bol mimoriadne zaujímavý človek, ho Herodes dal sťat. Podľa tradície bol Ján uväznený v pevnosti Machaerus pri Mŕtvom mori a práve tam mu bola sťatá hlava. Neskôr ho jeho učeníci pochovali v Sebaste v Samárii.

Istý cirkevný Otec to komentuje, keď hovorí o Krstiteľovi: „Je zatvorený v temnote žalára, on, ktorý prišiel vydať svedectvo o Svetle a zaslúžil si z úst samého Krista (...), aby ho nazývali *horiacou a žiariacou pochodňou*. Bol pokrstený vlastnou krvou, ten, ktorému bolo predtým dopriate pokrstiť Vykupiteľa sveta“. A dodáva: „Predbehol teda Krista v jeho narodení, v jeho kázaní a v jeho krste, svojím mučeníctvom, ktoré predchádzalo Kristovo, ohlásil aj budúce umučenie Pána“^[1].

Ján je známy ako Predchodca, pretože jeho verné svedectvo pravdy (porov. Jn 5, 33) ho vedie k tomu, že predchádza Ježiša v živote i v smrti. Jánovo poslanie je tak úzko spojené s Kristovým poslaním, že v rímskom kalendári je jediným svätcom, ktorého narodenie sa 24. júna slávi rovnako ako jeho smrť. Týmto spôsobom sa dokonca názorne zdôrazňuje, ako povedal Pán, že

„medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ“ (Mt 11, 11). V deň jeho mučeníckej smrti ho môžeme prosiť, aby aj nám pomohol byť Ježišovými *predchodcami*, aby sme aj my ohlasovali druhým, že niet väčšej radosti, ako žiť a dať svoj život pre neho.

PÁR MESIACOV pred svojím umučením, krátko po krste Pána, Ján povedal svojim učeníkom, že jeho poslanie sa skončilo: „On musí rásť a mňa musí ubúdať“ (Jn 3, 30). Nastal čas ustúpiť, aby sa Ježiš mohol dostať do centra pozornosti. Tón Jánovej reči je presiaknutý pokojom, dokonca ide tak ďaleko, že bez váhania vyhlási: „Moja radosť je úplná“ (Jn 3, 29). Jeho radosťou bolo počuť hlas Ženícha (porov. Jn 3, 29), vidieť Pána,

ktorý hlása kráľovstvo, a ľudí, ktorí
kľáčia pred Božím Synom.

Podobne ako Krstiteľovi, aj nám sa
môže stať, že v určitých chvíľach
nášho života môžu ľudia pocítiť
obdiv, keď im otvoríme obzory v
našom konaní s Bohom. Je to vlastne
logické: ak im odovzdávame niečo, čo
im pomáha nájsť cestu k šťastiu, je
normálne, že na nás pozerajú s
uznaním. V skutočnosti je tiež dobré
s vďačnosťou spomínať na všetkých,
ktorí nám pomohli urobiť prvé kroky
vo viere: na rodičov, súrodencov,
kňazov, priateľov, učiteľov...

Nie sme to však my, kto je
protagonistom tohto spoločného
pokladu. „Nech svieti len Ježiš^[2],
opakoval svätý Josemaría. Základom
evanjelizačnej horlivosti je vždy
ohlasovať Pánovo meno. Apoštol
nestavia do stredu seba samého; jeho
diela sú rovnako cenné ako
druhoradé. Všetko sleduje jediný cieľ:

aby iní „hľadali Krista, aby našli Krista, aby sa stýkali s Kristom, aby nasledovali Krista, aby milovali Krista, aby zostali s Kristom“^[3]. To je to, čo robil Krstiteľ. Postupne z neho ubúdalo, ako jeho nasledovníci objavovali Ježiša. A hoci by sa jeho dielo dalo možno ľudsky vnímať ako neúspech – od vzbudzovania úcty až po osamelú smrť vo väzení –, v skutočnosti zvíťazil, pretože mnohým mužom a ženám umožnil vidieť v Ježišovi Mesiáša.

„MUČENÍCKA SMRŤ svätého Jána Krstiteľa pripomína aj nám, kresťanom našej doby, že sa nemôžeme znížiť k vyjednávaniu s láskou ku Kristovi, k jeho slovu, k pravde“^[4]. Ten, ktorý nedokázal zmeniť svoje srdce, keď ho s potešením počúval, nedokázal zmeniť ani beh udalostí, keď žiadali

Krstiteľovu hlavu. Namiesto toho sa nám Ján predstavuje ako človek, ktorý je ochotný zomrieť za to, čo má skutočnú cenu. Keď uvažujeme o živote Krstiteľa, a najmä o živote Pána, zisťujeme, že pravda je spojená s krížom. Pravda nás často provokuje a „v žiadnom prípade nie je lacná. Je náročná a páli. Ježišovo posolstvo obsahuje aj výzvu, ktorú nachádzame v tomto zápase s jeho súčasníkmi (...) Kto sa nechce nechať spáliť, kto nie je pripravený nechať sa spáliť, ani sa k nemu nepriblíži“^[5].

Pravda, dobro a krása idú ruka v ruke s láskou. Kresťania sú povolaní k tomu, aby pravdu robili milou, vydávali odvážne svedectvo o našej viere a ukazovali, že je šťastnejšie žiť v pravde, než sa jej snažiť vyhnúť. „Keď sa vrháš do apoštolátu, maj na mysli, že vždy ide o to urobiť ľudí šťastnými, veľmi šťastnými: Pravdu nemožno oddeliť od skutočnej radosti“^[6]. Prejavovať láskavosť

pravdy je dobrou definíciou apoštolátu, pretože spája lásku, pravdu a dobrotu. Obnažená pravda bez lásky je nepríjemná a mnohí by ju mohli začať považovať za nedosiahnuteľnú. Preto svätý Josemaría povedal, že príklad a horlivosť kresťana „by nikdy nemali byť morálnym, arogantným úderom do tváre blížneho“, ale „horiacim uhlíkom, ktorý zasiahne oheň všade, kde sa nachádza“^[7], a zároveň rozsieva pokoj a radosť. Môžeme prosiť Pannu Máriu, aby do našich srdiec vložila rovnaké nadšenie pre pravdu, aké viedlo Jána k tomu, aby s radosťou daroval svoj život.

^[1] Svätý Beda, *Homílie* 2,23.

^[2] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, bod 624.

^[3] Svätý Josemaría, *List* 7, bod 12.

[4] Benedikt XVI, *Audiencia*, 30-VIII-2012.

[5] Joseph Ratzinger, *Dios y el mundo*, Círculo de lectores, Barcelona 2011, s. 209-211.

[6] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 185.

[7] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, bod 570.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
spomienka-na-mucenicku-smrt-sv-jana-
krstiteľa-29-augusta/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/spomienka-na-mucenicku-smrt-sv-jana-krstiteľa-29-augusta/) (25.08.2025)